

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/59/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014201183
Dátum vydania rozhodnutia: 25.01.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5014201183.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Ľubice Filovej, v právnej veci navrhovateľky V. Y., bytom N., zastúpenej advokátom Martinom Škamlom, Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 09. decembra 2014, č. k. 24Sd/273/2014-39, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 09. decembra 2014, č. k. 24Sd/273/2014-39, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 09. decembra 2014, č. k. 24Sd/273/2014-39, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY z 02. júla 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) priznala navrhovateľke od 14. mája 2014 invalidný dôchodok v sume 193,00 € mesačne. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok so záverom, že je od 14. mája 2014 invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona z dôvodu, že jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkoví lekári pobočky Liptovskom Mikuláši a ústredia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko v Poprade v posudkoch zo 04. júna 2014, 13. augusta 2014 a 14. októbra 2014 zhodnotili zdravotný stav navrhovateľky so zhodným záverom, že jej rozhodujúcim zdravotným postihnutím je papuloskvamózne ochorenie (psoriáza, parapsoriáza, lichen) s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40% (kapitola XIV., položka 4 písm. c) prílohy č. 4 zákona), ktorú zvýšili o 5% za iné zdravotné postihnutie (depresia). Krajský súd poukázal na skutočnosť, že posudkoví lekári riadne odôvodnili stanovenie 40% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie, t. j. na

dolnej hranici stanoveného rozpätia 40 - 60% s tým, že u navrhovateľky nejde o rozsiahle generalizované formy ochorenia, aktívne boli na začiatku ochorenia, stav navrhovateľky sa stabilizoval a zníženú výkonnosť organizmu skôr podmieňuje depresia a nie psoriáza. Dolná hranica miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je odôvodnená vzhľadom na ohraničenú formu ochorenia, s nízkou zápalovou aktivitou. Keďže krajský súd nezistil žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšie doplnenie posudku a posudky posudkových lekárov považoval za náležite zdôvodnené, jasné a zrozumiteľné, rozhodnutie odporkyne z 02. júla 2014 ako vecne správne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Namietala, že rozhodujúce zdravotné postihnutie - papuloskvamózne ochorenie (psoriáza, parapsoriáza, lichen) je zaradené v kapitole XIV., položka 4, písm. c/ prílohy č. 4 zákona s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v percentuálnom rozpätí 40 - 60%. Priznanie iba 40% miery poklesu s 5% navýšením nemôže zodpovedať rozsahu a následkom poškodenia jej zdravia a dôvod stanovenia dolnej hranice rozpätia podľa jej názoru nevyplýva z lekárskeho posudku ani z napadnutého rozhodnutia. Z toho dôvodu určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti považuje navrhovateľka za nesprávne. Miera jej poklesu bola zvýšená o 5% pre depresiu, pričom však trpí aj inými zdravotnými postihnutiami. Je liečená aj pre psoriatickú atritídu, čo môže mať vplyv na zvýšenie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť až na 70% podľa položky 4 písm. e/ (správne písm. d/). Podľa správy z reumatologickej ambulancie trpí navrhovateľka aj polyartrózou a osteopéniou, pričom tieto zdravotné postihnutia neboli posudkovými lekármi zohľadnené. Súčasne k odvolaniu predložila nové lekárske nálezy z psychiatrickej, reumatologickej, ortopedickej ambulancie a z ambulancie biologickej liečby. Namietla tiež nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporkyne odkazujúce len na posudok posudkového lekára. Poukázala na to, že krajský súd sa nevysporiadal s jej námietkou, že vo výroku rozhodnutia odporkyne chýba uvedenie § 73 ods. 2 zákona, podľa ktorého bolo rozhodnuté o výške invalidného dôchodku. Z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na nové konanie. Zároveň požiadala o priznanie náhrady trov konania, a to trov právneho zastúpenia v celkovej výške 689,21 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. Pochybnosti navrhovateľky o správnosti posúdenia jej zdravotného stavu považovala za neodôvodnené, lebo skutkové okolnosti, týkajúce sa jej zdravotného poškodenia boli dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, bez nejasností a vnútorných rozporov. Súčasne poukázala na nesprávne vyčíslenie trov konania právnym zástupcom navrhovateľky v jednej šestine výpočtového základu za jeden úkon právnej služby, čo nie je v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 druhej vety vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie predchádzajúce jeho vydaniu v medziach odvolania bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky vyhovieť nemožno.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 až 8 zákona).

Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je teda podstatnou otázkou vplyv dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku navrhovateľkou, postupovali v súlade s týmito zákonnými ustanoveniami. Z výsledkov posúdenia dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a z lekárskeho nálezu mali za preukázané, že navrhovateľka je od februára 2013 v liečbe kožnej ambulancie pre chorobu kože - psoriázu na dlaniach a chodidlách. Hospitalizovaná bola na kožnom oddelení v marci 2014 so zlepšením lokálneho nálezu po preliečení. Od roku 2009 je sledovaná reumatológom pre pobolievanie drobných kĺbov rúk, od decembra 2013 je stav uzavretý ako psoriatická artritída s nízkou zápalovou aktivitou. Navrhovateľka je od mája 2014 aj v liečbe psychiatrickej ambulancie pre stredne ťažkú depresívnu poruchu, so somatizáciou. Na základe odborných lekárskeho nálezu posudkoví lekári označili za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľky psoriázou na dlaniach a ploskách nôh s psoriatickou artritídou pri nízkej zápalovej aktivite so 40%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kapitoly XIV, položka 4 písm. c/ prílohy č. 4 zákona. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určili na spodnej hranici rozpätia (40 - 60%) vzhľadom na ohraničenú formu ochorenia, s nízkou zápalovou aktivitou. Keďže navrhovateľka je v liečbe aj pre stredne ťažkú depresívnu poruchu po v krátkej dobe liečenia, so zlepšením psychického stavu, miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola zvýšená o 5% za iné zdravotné postihnutie, ktoré ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z odvolania navrhovateľky je zrejmé, že nespochybňuje správnosť určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ale namieta výšku priznanej miery poklesu a domáha sa jej zvýšenia s ohľadom na ďalšie zdravotné ťažkosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani v odvolacom konaní neboli spochybnené závery posudkových lekárov pri hodnotení papuloskvamózneho ochorenia (psoriáza, parapsoriáza, lichen) ako rozhodujúceho zdravotného postihnutia a pri určení miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určili v súlade s § 71 ods. 6 a prílohou č. 4 zákona v intenciách všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole XIV. prílohy č. 4 zákona (mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa lokalizácie procesu, vplyvu na celkový stav organizmu, prítomnosť sprievodných príznakov, pohotovosti na recidívy, prípadne na prechod do chronicity. Prihliada sa na sprievodné orgánové alebo systémové zmeny, infekčné komplikácie, vplyv na obmedzenie pohybu a pod.). Podľa odborných lekárskeho nálezu ide u navrhovateľky o ohraničenú formu ochorenia s nízkou zápalovou aktivitou.

Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepreukázala, že by jej stav bol iný ako ho ustálili posudkoví lekári. K odvolaniu pripojila lekárske správy z vyšetrení z ambulancií psychiatrickej z 27.01.2015, reumatologickej zo 17.12.2014, ortopedickej z 20.01.2015 a z ambulancie biologickej liečby z 15.12.2014, 12.01.2015, 01.06.2015, teda lekárske správy z vyšetrení vykonaných po rozhodnutí odporkyne o jej žiadosti o invalidný dôchodok aj po posúdení jej zdravotného stavu posudkovými lekármi sociálneho poistenia v preskúmanom konaní.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O.s.p), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúmaného konania rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je, bez ďalšieho, dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania nových a nových lekárskeho nálezu a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase

jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Aj odvolací súd mal za preukázané, že posudkoví lekári pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľky a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Na tom základe dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje viac ako 45% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokiaľ ide o namietanú absenciu ustanovenia § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení vo výroku preskúmaného rozhodnutia, túto námietku odvolací súd nepovažoval za právne významnú. Podmienky nároku na invalidný dôchodok sú uvedené v § 70 zákona - podľa neho bol invalidný dôchodok priznaný. Samotný výpočet invalidného dôchodku v zmysle § 73 ods. 2 a iných ustanovení zákona bol podrobne uvedený v odôvodnení rozhodnutia. Navrhovateľka pritom správnosť priznanej sumy invalidného dôchodku, vymeraného podľa § 73 ods. 2 zákona nenamietala (napr. čo do zhodnotenej doby poistenia alebo vymeriavacích základov), preto túto námietku odvolací súd považoval za irelevantnú.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 v spojení s § 250ja ods. 3 O.s.p. potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa nevyzískala.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.